

Olsztyn, dnia 31 grudnia 2015 r.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
FK-V.431.30.2015**

**Szanowny Pan
Artur Wrochna
Burmistrz Olsztynka**

**ul. Ratusz 1
11-015 Olsztynek**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), przekazuję Pani treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w siedzibie jednostki kontrolowanej, tj. Urzędzie Miejskim w Olsztyнку, ul. Ratusz 1, 11-015 Olsztynek.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

- Pan Artur Zenon Wrochna – Burmistrz, wybrany na to stanowisko w dniu 26 listopada 2010 r. oraz ponownie wybrany w dniu 8 grudnia 2014 r.,
- Pan Krzysztof Zenon Wieczorek – Zastępca Burmistrza, powołany na to stanowisko w dniu 6 grudnia 2010 r.,
- Pani Beata Pieniak – pełniąca w zastępstwie funkcję Sekretarza od dnia 1 lutego 2013 r.,
- Pani Lucyna Łukaszewicz – Skarbnik, powołana na to stanowisko w dniu 28 grudnia 2012 r.

Kontrolę przeprowadził Józef Machynia, starszy inspektor wojewódzki, pracownik Wydziału Finansów i Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, na podstawie pisemnego imiennego upoważnienia do kontroli Nr FK-VI.0030.1090.2015 z dnia 14 października 2015 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.

Termin kontroli: od 20 października do 24 listopada 2015 r., z przerwą w dniach od 2 do 6 listopada 2015 r.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: prawidłowość wykorzystania dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa oraz wykonanie dochodów budżetu państwa,
- okres objęty kontrolą: 2014 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 8 na 2015 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, w związku z art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.).

[Akta kontroli: I.1-24]

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Gminy ocenia się

pozytywnie z uchybieniami

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące oceny cząstkowe i ustalenia kontroli:

I. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego i jego zmian oraz sprawozdawczości budżetowej

1. Wojewoda Warmińsko-Mazurski decyzją Nr FK 11/2014 z dnia 20 lutego 2014 r. ustalił dla Gminy Olsztynek plan dotacji udzielonych z budżetu państwa na 2014 r. w wysokości **5 502 616,00 zł**. Ww. plan został zmieniony 37 decyzjami Wojewody na łączną kwotę 8 529 142,67 zł (w tym: zwiększenia – 8 147 535,75 zł oraz zmniejszenia – 381 606,92 zł).
2. Wielkość planu dotacji udzielonych z budżetu państwa wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. wyniosła **7 765 928,83 zł**. Gmina otrzymała z budżetu państwa w 2014 r. dotacje w łącznej wysokości **7 764 914,83 zł**, z czego wykorzystowała **7 742 887,96 zł**, tj. 99,72%.
3. Kwota dotacji niewykorzystanych (udzielonych na realizację zadań zleconych i własnych) w łącznej wysokości **22 026,87 zł**, została zwrócona na rachunek bankowy Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie z zachowaniem terminu określonego w art. 168 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.
4. Największe niewykorzystanie dotacji w stosunku do kwot planowanych nastąpiło w rozdziale 85212 (kwota 9 745,93 zł). Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem złożonym przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (cyt.): *„W początkowych terminach składania wniosków na nowy okres zasiłkowy wzięto pod uwagę ilość wydanych decyzji z poprzedniego okresu. Podczas rozpatrywania spora ilość osób nie zakwalifikowała się z uwagi na przekroczenie kryterium dochodowego”*.
5. W trakcie kontroli sprawdzono prawidłowość wprowadzenia planu dotacji udzielonych przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego do budżetu Gminy i ustalono, że w powyższym zakresie jednostka wypełniła dyspozycję art. 257 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

[Akta kontroli: II.1-48]

6. **Prawidłowość i rzetelność sprawozdań budżetowych, tj.:**
 - Rb-27ZZ zbiorczego za okres od początku roku do końca IV kwartału 2014 r.,
 - Rb-50 zbiorczego o wydatkach od początku roku do końca IV kwartału 2014 r.,
 - Rb-50 jednostkowego o dotacjach za IV kwartał 2014 r.,składanych przez Gminę do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie sprawdzono na podstawie porównania danych zawartych w sprawozdaniach budżetowych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz ze sprawozdań

jednostkowych składanych przez jednostki podległe, tj.: Urząd Miejski w Olsztynku, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynku. Ponadto, w zakresie sprawozdań jednostkowych Rb-50 o wydatkach poniesionych w rozdziale 80101, przez: Szkoły Podstawowe w Olsztynku i Elgnówku oraz Zespół Szkolno-Przedszkolny w Waplewie.

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- dane wykazane w zbiorczym sprawozdaniu Rb-27ZZ były zgodne z danymi wykazanymi w jednostkowych sprawozdaniach,
- dane wykazane w zbiorczym sprawozdaniu Rb-50 o wydatkach były zgodne z danymi wykazanymi w jednostkowym sprawozdaniu sporządzonym przez Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły Podstawowe w Olsztynku i Elgnówku, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Waplewie,
- dane wykazane w jednostkowym sprawozdaniu Rb-50 o wydatkach, sporządzonym przez Urząd Miejski były zgodne z ewidencją księgową,
- dane wykazane w sprawozdaniu Rb-50 o dotacjach były zgodne z ewidencją księgową gminy,
- ww. sprawozdania sporządzane były w sposób czytelny i trwałe, zawierały podpisy Burmistrza, Skarbnika (sprawozdania zbiorcze), Głównego księgowego oraz Kierownika jednostki organizacyjnej (sprawozdania jednostkowe).

6. Ponadto, w toku kontroli sprawdzono terminowość przekazywania ww. sprawozdań budżetowych do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie i ustalono, że przekazywane były z zachowaniem terminów określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r., poz. 119).

[Akta kontroli: II.1-2, 49-118]

7. Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości budżetowej dotyczyły:

- a) Błędne sporządzenie przez Urząd Miejski, jednostkowego sprawozdania Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału 2014 r., poprzez:

- wykazanie w sprawozdaniu danych w zakresie rozdziału 75011 na podstawie ewidencji prowadzonej na poziomie organu (konto 133), zamiast na podstawie ewidencji prowadzonej na poziomie jednostki (konto 130), która nie była prowadzona.

Naruszono w tym zakresie przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289), zgodnie z którymi (cyt.): „Konto 130 może służyć również do ewidencji dochodów i wydatków realizowanych bezpośrednio z rachunku bieżącego budżetu jednostki samorządu terytorialnego (...). Ewidencja szczegółowa do konta 130 jest prowadzona w szczególności planu finansowego dochodów i wydatków budżetowych”.

- wykazanie w kolumnie nr 7 „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego” kwoty potrąceń w wysokości 23,25 zł, stanowiącej dochody własne gminy (rozdział 75011).

W powyższym zakresie naruszono dyspozycje wynikającą z § 6 ust. 1 pkt 6 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu

terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 (rozdział 2) do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, zgodnie z którym jednostka realizująca zadanie, podlega jednostce samorządu terytorialnego, nie wypełnia kolumny nr 7 „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego”.

- wykazanie w kolumnie nr 8 „Dochody przekazane” kwoty potrąceń w wysokości 441,75 zł, stanowiącej dochód budżetu państwa (rozdział 75011).

W powyższym zakresie naruszono dyspozycję wynikającą z § 6 ust. 1 pkt 4 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 (rozdział 2) do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, zgodnie z którym w kolumnie „Dochody przekazane” wykazuje się dochody przekazane na rachunek bieżący jednostki samorządu terytorialnego.

Z pisemnego wyjaśnienia Burmistrza wynika, iż powyższe naruszenie stanu prawnego spowodowane zostało na skutek błędnej interpretacji obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa. Sprawozdanie Rb-27ZZ sporządzono na podstawie ewidencji organu. Ponadto, dotychczas opłaty z tytułu udostępnienia danych adresowych i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych wnoszone na rachunek bankowy organu z którego 5% przekazywano na rachunek Urzędu Miejskiego, a 95 % do Urzędu Wojewódzkiego. Od grudnia bieżącego roku powyższe opłaty kierowane będą na rachunek bankowy jednostki realizującej zadanie, tj. Urzędu Miejskiego.

Osoba odpowiedzialna - Pan Artur Wrochna Burmistrz Olsztynka

[Akta kontroli: I.19-24, II.54-68]

- b) Błędne sporządzenia przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jednostkowego sprawozdania Rb-27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału 2014 r., poprzez:
- wykazanie w kolumnie 5 „Należności” kwot obejmujących należności rozdziału 85212 niezgodnych z danymi przedstawionymi przez Ośrodek i tak:
 - § 0920 odsetki z tytułu funduszu alimentacyjnego, wykazano kwotę 48 183,46 zł, zamiast 1 583 685,39 zł;
 - § 0980 z tytułu funduszu alimentacyjnego, wykazano kwotę 175 285,39 zł, zamiast 4 832 515,55 zł;
 - wykazanie w kolumnie 10 „Zaległości” łącznej kwoty zaległości 1 244 342,85 zł, zamiast 7 437 074,94 zł, której również nie wykazano w kolumnie 9 „Należności pozostałe do zapłaty ogółem”,
 - niewykazanie w kolumnie 9 „Należności pozostałe do zapłaty ogółem” i kolumnie 10 „Zaległości”, kwot należności pozostałych do zapłaty (w tym zaległości) obejmujących:
 - § 0920 odsetki z tytułu funduszu alimentacyjnego w wysokości 1 535 501,93 zł,
 - § 0980 z tytułu funduszu alimentacyjnego w wysokości 4 657 230,16 zł,
 - niewykazanie w kolumnie 9 „Należności pozostałe do zapłaty ogółem” kwoty należności pozostałej do zapłaty w § 0970 z tytułu zaliczki alimentacyjnej w wysokości 1 244 342,85 zł.

Ujęte w sprawozdaniu kwoty dotyczyły tylko dochodów wykonanych a w przypadku zaliczki alimentacyjnej również przypisanych należności, które były zgodne z ewidencją księgową. Natomiast, pozostałe kwoty (należności) były ujęte poza

ewidencją księgową w programie ZETO, służącym do rejestru danych dotyczących wierzyciela i stanu zadłużenia, tj., należności.

Naruszono w tym zakresie przepisy § 6 ust. 1 pkt 2 i 5 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 (rozdział 2) do ww. rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości.

Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Dyrektora oraz Głównej Księgowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (cyt.): „(...) błędnie wskazano dane w kolumnie 5 należności oraz kolumnie 9, 10 – należności pozostałe do zapłaty. Prawidłowo wskazana jest zaliczka alimentacyjna. Natomiast w przypadku Funduszu Alimentacyjnego i odsetek wskazane są tylko kwoty wyegzekwowane. Powodem zaistnienia (...) nieprawidłowości była mylna interpretacja przepisów (...)”.

Powyższe skutkowało przedstawieniem odbiorcom sprawozdań nieprawdziwych danych w zakresie należności realizowanych w rozdziale 85212, w tym dysponentowi przekazującemu dotację (Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu), poprzez przeniesienie danych do sprawozdania zbiorczego.

Osoba odpowiedzialna - Pani Ewa Szerszeniewska - Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynku.

[Akta kontroli: II.69-90]

8. Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**.

II. W zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami - § 2010.

1. Wielkość planu dotacji udzielonych z budżetu państwa wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. wyniosła **5 775 755,48 zł**. Gmina otrzymała z budżetu państwa w 2014 r. dotacje w łącznej wysokości **5 774 741,48 zł**, z czego wykorzystwała **5 760 502,43 zł**, co stanowiło 99,75% otrzymanych dotacji.

Wykorzystane środki finansowe pochodziły z:

➤ ustawy budżetowej – **4 790 677,80 zł**, w tym:

- rozdział 75011 – 90 603,00 zł,
- rozdział 85141 – 98 000,00 zł,
- rozdział 85212 – 4 532 526,00 zł,
- rozdział 85213 – 45 256,80 zł,
- rozdział 85228 – 24 092,00 zł,
- rozdział 85295 – 200,00 zł.

➤ rezerw celowych – **969 824,63 zł**, w tym:

- rozdział 01095 – 365 173,96 zł,
- rozdział 80101 – 14 948,50 zł,
- rozdział 85212 – 469 041,07 zł,
- rozdział 85215 – 68,16 zł,
- rozdział 85219 – 11 885,54 zł,
- rozdział 85228 – 1 662,54 zł,
- rozdział 85295 – 107 044,86 zł.

2. W wyniku analizy zakresów czynności pracowników Urzędu Miejskiego realizujących zadania w rozdziale 75011 oraz pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej realizujących zadania w rozdziale 85212 i 85228, opłacanych w ramach otrzymanych dotacji ustalono, że zachodziła zgodność pomiędzy obowiązkami pracowników wynikającymi z tych zakresów a przeznaczeniem dotacji, na które zostały udzielone.
3. Na podstawie dokumentacji źródłowej, tj. dowodów księgowych objętych założoną do kontroli próbą – 49,91% wydatków pozapłacowych poniesionych z dotacji celowych udzielonych na zadania zlecone w rozdziałach: 01095, 80101, 85212, 85219, 85295 oraz, w przypadku pozostałych rozdziałów na podstawie zestawień sporządzanych w toku kontroli przez pracowników jednostki kontrolowanej i sprawozdań z rozliczenia poszczególnych dotacji składanych do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie stwierdzono, że zgodnie z art. 168 ust. 4 ustawy o finansach publicznych wykorzystanie dotacji nastąpiło przez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacje były udzielone.
4. Dowody księgowe na podstawie których realizowano wydatki:
 - zawierały wszystkie niezbędne elementy wymienione w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U z 2014 r., poz. 330 ze zm.),
 - zawierały prawidłową klasyfikację budżetową poniesionych wydatków, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 38, poz. 207 ze zm.),
 - zawierały klasyfikację wydatku strukturalnego, stosownie do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji wydatków strukturalnych (Dz. U. z 2010 r. nr 44, poz. 255 ze zm.),
 - zostały prawidłowo zadekretowane (odpowiednie konto zespołu 4 w korespondencji z kontem zespołu 2), tj. zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej,
 - posiadały adnotację o dokonaniu wydatku względnie jego części z dotacji budżetu państwa,
 - zatwierdzone były do zapłaty przez Kierownika jednostki i Skarbnika (Głównego księgowego jednostki).

[Akta kontroli: III.1-170]

5. Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze, ocenia się **pozytywnie**.

III. Prawidłowość wykorzystania dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej - § 2020

1. Wielkość planu dotacji udzielonych z budżetu państwa wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. wyniosła **15 200,00 zł**. Gmina otrzymała z budżetu państwa w 2014 r. dotacje w powyższej kwocie i wykorzystwała w 100%.
2. Na podstawie sprawozdań z wykonania zadania w zakresie utrzymania grobów i cmentarzy wojennych w 2014 r., złożonych przez Urząd Miejski do Warmińsko-

Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, ewidencji konta 130, protokołów odbioru, faktur, dokumentacji fotograficznej ustalono, że dotację wydatkowano zgodnie z przeznaczeniem, tj. na:

- wykonanie robót porządkowych na cmentarzach wojennych w następujących miejscowościach: Sudwa, Waplewo, Mierki, Drwęck, Jagiełek, Kolonia Mycyny oraz Olsztynek [kwatery i mogiły żołnierzy polskich (II wojna światowa) oraz rosyjskich (I i II wojna światowa) a także niemieckich (I wojna światowa)].
 - wykonanie robót brukarskich w postaci wyłożenia kostką granitową placu cmentarza jeńców wojennych w Sudwie, przetrzymywanych w hitlerowskim obozie jenieckim Stalag IB w Olsztyнку [kwatery oraz mogiły żołnierzy polskich i rosyjskich (II wojna światowa)].
3. Sprawozdania z realizacji ww. zadania przekazano do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w terminie wynikającym z zawartych porozumień.

[Akta kontroli: IV.1-48]

4. Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze ocenia się **pozytywnie**.

IV. W zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin) oraz na realizację zadań bieżących z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej finansowanej w całości przez budżet państwa w ramach programów rządowych - § 2030, § 2040 i § 6330.

1. Wielkość planu dotacji udzielonych z budżetu państwa wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. wyniosła **1 974 973,35 zł**. Gmina otrzymała z budżetu państwa w 2014 r. dotacje w łącznej wysokości **1 974 973,35 zł**, z czego wykorzystwała **1 967 185,53 zł**, co stanowiło 99,61% otrzymanych dotacji.

Wykorzystane środki finansowe pochodziły z:

➤ ustawy budżetowej – **532 398,67 zł**, w tym:

- rozdział 85213 – 30 774,00 zł,
- rozdział 85214 – 17 995,00 zł,
- rozdział 85216 – 146 008,00 zł,
- rozdział 85219 – 180 473,67 zł,
- rozdział 85295 – 157 148,00 zł.

➤ rezerw celowych – **1 434 786,86 zł**, w tym:

- rozdział 75814 – 82 038,35 zł,
- rozdział 80101 – 12 000,00 zł,
- rozdział 80103 – 79 252,20 zł,
- rozdział 80104 – 403 228,97 zł,
- rozdział 85206 – 34 306,26 zł,
- rozdział 85213 – 14 369,00 zł,
- rozdział 85214 – 51 963,00 zł,
- rozdział 85216 – 412 470,00 zł,
- rozdział 85295 – 170 797,58 zł,
- rozdział 85415 – 174 361,50 zł.

2. W wyniku analizy zakresów czynności pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej realizujących zadania w rozdziale 85206 i 85219, opłaconych w ramach otrzymanych dotacji ustalono, że zachodziła zgodność pomiędzy obowiązkami

pracowników wynikającymi z tych zakresów a przeznaczeniem dotacji, na które została udzielona. Ponadto, w oparciu o zweryfikowaną dokumentację finansową stwierdzono, że dotację wykorzystano również na dofinansowanie płac kadry nauczycielskiej oddziałów przedszkolnych przy Szkołach Podstawowych w Elgnówku i Olsztynku (szkoły filialne w Królikowie i Mierkach), Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Waplewie oraz Przedszkola Miejskiego w Olsztynku, wykonującej zadania w rozdziałach 80103 i 80104.

3. Gmina zapewniła wkład własny wynikający z przepisów art. 128 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którymi kwota dotacji na dofinansowanie zadań własnych bieżących i inwestycyjnych nie może stanowić więcej niż 80% kosztów realizacji zadania, chyba że odrębne ustawy stanowią inaczej, w następujących rozdziałach:

- 80103 Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych,
- 80104 Przedszkola,
- 85219 Ośrodki pomocy społecznej,
- 85415 Pomoc materialna dla uczniów.

Wkład własny nie był wymagany w poniższych rozdziałach:

- 85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne, opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej,
- 85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe,
- 85216 Zasiłki stałe,

na podstawie odrębnych przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2014 r., poz. 1188).

Ponadto ustalono, że w wkład własny został zachowany w rozdziałach:

- 80101 - zgodnie z § 3 ust. 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lipca 2009 r. w sprawie form i zakresu finansowego wspierania organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w klasach I – III szkół podstawowych i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia - „Radosna szkoła” (Dz. U. z 2009 r., Nr 110, poz. 915 ze zm.),
- 85295 - zgodnie z § 2 umowy zawartej z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim na realizację programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

4. Na podstawie dokumentacji źródłowej, tj. dowodów księgowych objętych założoną do kontroli próbą – 100% wydatków pozapłacowych poniesionych z dotacji celowych udzielonych na zadania własne w rozdziale 80101 oraz, w przypadku pozostałych rozdziałów na podstawie zestawień sporządzanych w toku kontroli przez pracowników jednostki kontrolowanej i sprawozdań z rozliczenia poszczególnych dotacji składanych do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie stwierdzono, że zgodnie z art. 168 ust. 4 ustawy o finansach publicznych wykorzystanie dotacji nastąpiło przez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacje były udzielone.

5. W zakresie dokumentacji finansowej (dowodów księgowych) nieprawidłowości nie stwierdzono.

[Akta kontroli: V.1-138]

6. Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze ocenia się **pozytywnie**.

V. W zakresie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Z uwagi na fakt, iż Gmina w okresie kontrolowanym nieprzeprowadzała postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z udziałem środków budżetu państwa odstąpiono od kontroli i oceny obszaru w tym zakresie.

[Akta kontroli: VI.1-2]

VI. W zakresie należności oraz prawidłowości i terminowości pobierania a także przekazywania dochodów budżetu państwa związanych z realizacją zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego - § 2350.

1. Należności z tytułu realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

1.1. Na dzień 31 grudnia 2014 r. łączny stan należności związanych z realizacją zadań zleconych wynosił 7 672 733,73 zł w tym:

- w rozdziale 75011 w § 0690 z tytułu opłat za udostępnienie danych osobowych, o których mowa w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie wysokości opłat za udostępnienie danych ze zbiorów meldunkowych, ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych, zbioru PESEL, ogólnokrajowej ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych oraz sposobu wnoszenia tych opłat (Dz. U. z 2008 r. Nr 207, poz. 1298) – **465,00 zł**,
- w rozdziale 85212 w łącznej wysokości **7 668 035,05 zł**, w tym:
 - w § 0980 z tytułu zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego – 4 832 515,55 zł,
 - w § 0970 z tytułu zwrotu udzielonych zaliczek alimentacyjnych – 1 251 834,11 zł,
 - w § 0920 z tytułu odsetek od funduszu alimentacyjnego – 1 583 685,39 zł, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r., poz. 1228 ze zm.),
- w rozdziale 85228 w § 0830 z tytułu opłat za świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej – **4 233,68 zł**.

1.2. W trakcie kontroli poddano analizie prawidłowość ustalenia należności w 2014 r. wobec:

- wszystkich podmiotów, które dokonały opłaty za udostępnienie danych osobowych w 2014 r., na łączną kwotę 465,00 zł,
- 10 podmiotów (dłużników), których dotyczą najwyższe kwoty należności z tytułu zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego (decyzje dotyczące okresu świadczeniowego 2013/2014), na łączną kwotę 108 814,61 zł (w tym odsetki – 10 977,13 zł).

Ustalenia:

- należności z tytułu opłat za udostępnianie danych osobowych ustalone były na zasadach określonych w art. 44h ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (t.j. Dz. U. z 2006 r., Nr 139, poz. 993 ze zm.),
- należności z tytułu funduszu alimentacyjnego ustalone były zgodnie z art. 27 ust. 1 i ust. 1a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

[Akta kontroli: II.49-57, 69-76, VII. 1- 2, 7-9]

2. Należności wymagalne oraz czynności windykacyjne.

2.1. W toku kontroli ustalono, że w 2014 r. stan należności wymagalnych związanych z realizacją zadań zleconych dotyczył rozdziału 85212, tj.: zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego, odsetek od funduszu alimentacyjnego oraz udzielonych zaliczek alimentacyjnych i wynosił:

- na dzień 1 stycznia 2014 r. – 6 151 187,78 zł,
- na dzień 31 grudnia 2014 r. – 7 437 074,94 zł,

i wzrósł w ciągu roku o kwotę 1 285 887,16 zł.

Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, zwiększenie w ciągu 2014 r., wysokości należności wymagalnych w rozdziale 85212 nastąpiło na skutek kontynuacji wypłat przyznanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także niskiej ściągальności należności.

2.2. Szczegółowej kontroli poddano podjęte działania windykacyjne należności stanowiących dochody budżetu państwa wobec 10 największych dłużników alimentacyjnych i stwierdzono, że Gmina Olsztynek w wyniku podejmowanych działań w zakresie ustalania należności pieniężnych wypełniła dyspozycje zawartą w art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny.

2.3. W okresie kontrolowanym wydano 2 decyzje w sprawie umorzenia należności 2 osób, w kwocie 26 699,78 zł, w tym:

- z tytułu funduszu alimentacyjnego 13 417,28 zł, w tym 4 817,28 zł odsetki,
- z tytułu zaliczki alimentacyjnej 13 282,50 zł.

Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

[Akta kontroli: II.49-57, 69-76, VII.2, 7-11, 16]

3. Dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

3.1. Zaplanowane, decyzją Wojewody Nr FK 11/2014 z dnia 20 lutego 2014 r., dochody budżetu państwa w wysokości **100 418,00 zł** wykonane zostały w łącznej kwocie **170 615,32 zł**, co stanowiło 169,91 % planu, w tym:

- w rozdziale 75011 w § 0690 z tytułu opłat za udostępnianie danych osobowych – 441,75 zł,
- w rozdziale 85212 w § 0980 z tytułu zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego – 114 222,45 zł,
- w rozdziale 85228 w § 0830 z tytułu opłat za świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych – 4 022,02 zł.

3.2. Ponadto, poza planem wykonano dochody w rozdziale 85212 w łącznej kwocie 51 929,10 zł, w tym:

- w § 0920 z tytułu wpłaty naliczonych odsetek od świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego w kwocie 48 183,46 zł,
- w § 0970 z tytułu zwrotu udzielonych zaliczek alimentacyjnych – 3 745,64 zł.

3.3. W 2014 r. Gmina odprowadzała do budżetu państwa dochody w kwotach wynikających z obowiązujących przepisów prawa.

[Akta kontroli: II.7-8, 49-53, 80-81, VII.3-4, 17-22]

4. Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie należności i dochodów budżetu państwa dotyczyły:

- a) niepodejmowania w stosunku do zobowiązanych (10 dłużników alimentacyjnych) działań egzekucyjnych zmierzających do wykonania zobowiązań (uregulowania należności) na łączną kwotę **108 814,61 zł** (w tym odsetki – 10 977,13 zł). Działania te polegały na niewystawianiu tytułów wykonawczych.

Powyższe postępowanie było sprzeczne z przepisami § 7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2001 r., Nr 137, poz. 1541 ze zm.) - obowiązującego w okresie kontrolowanym do dnia 21 maja 2014 r., zgodnie z którym wierzyciel jest obowiązany przysyłać tytuły wykonawcze do organu egzekucyjnego systematycznie i bez zwłoki. Ponadto, zgodnie z dyspozycją wynikającą z § 6 rozporządzenia ministra finansów z dnia 21 maja 2014 r. w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 656) (cyt.): „*Wierzyciel niezwłocznie wystawia tytuł wykonawczy, w przypadku gdy łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia albo gdy okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy*”.

Z pisemnego wyjaśnienia złożonego przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, iż tytuły wykonawcze za okres 2013/2014 (cyt.): „*(...) nie zostały wystawione z uwagi na zmiany w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów zgodnie z którą tj. od 18.09.2015 r. (...) zlikwidowane zostało prowadzenie postępowania dot. zwrotu należności zgodnie z ustawą o postępowaniu egzekucyjnym w administracji*”.

Powyższe działania skutkowały niedochodzeniem należności Skarbu Państwa, co w rezultacie, w okresie kontrolowanym, stanowiło naruszenie dyscypliny finansów publicznych, za czyn określony w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 168.).

Osoba odpowiedzialna - Pani Beata Czerwińska - Inspektor do spraw świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynku.

[Akta kontroli: VII. 4-5, 10-15]

- b) nieterminowego przekazania, na rachunek bankowy Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, zrealizowanych dochodów budżetu państwa na łączną kwotę **385,82 zł**, z tytułu opłat za specjalistyczne usługi opiekuńcze. Dochody odprowadzono z opóźnieniem 15 dni, powinny być przekazane do 16 czerwca 2014 r., a zostały odprowadzone 1 lipca 2014 r., co było niezgodne z przepisami art. 255 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych.

Z pisemnego wyjaśnienia złożonego przez Burmistrza Miasta wynika, iż (cyt.): „*(...) Osoba odpowiedzialna, księgująca dochody budżetu P. Magdalena Brzozowska w okresie od 3 czerwca do 1 lipca 2014 r. przebywała w sanatorium a osoba zastępująca ją P. Marzena Tartas dekretując wyciąg bankowy nie skojarzyła, że tą kwotę trzeba przekazać do Urzędu Wojewódzkiego. Dopiero po powrocie z urlopu pracownika odpowiedzialnego za dochody (...) błąd (...) został natychmiast skorygowany a kwota 385,82 zł przekazana do Urzędu Wojewódzkiego*”.

Powyższe skutkowało powstaniem zaległości na rachunku dochodów budżetu państwa, a w rezultacie może stanowić naruszenie dyscypliny finansów publicznych za czyn określony w art. 6 pkt 1 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Osoba odpowiedzialna - Pani Marzena Tartas - Inspektor w Referacie Finansów i Podatków Urzędu Miasta.

[Akta kontroli: VII.5-6, 22-28]

5. Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze, ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami.**

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższą ocenę i wnioski zalecam:

1. Prowadzenie na poziomie jednostki (księgi rachunkowe Urzędu Miejskiego) konta 130 *Rachunek bieżący jednostki* i ewidencjonowanie na tym koncie dochodów budżetu państwa zrealizowanych w rozdziale 75011.
2. Prawidłowe sporządzanie przez pracowników Urzędu Miejskiego jednostkowych sprawozdań budżetowych Rb-27ZZ, poprzez:
 - wykazywanie w sprawozdaniu danych na podstawie ewidencji prowadzonej na poziomie jednostki (rozdział 75011),
 - zaniechanie wypełniania kolumny „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego”,
 - wykazywanie w kolumnie „Dochody przekazane” kwoty dochodów wykonanych i przekazanych na rachunek podstawowy jednostki samorządu terytorialnego (rozdział 75011).
3. Prawidłowe sporządzanie przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jednostkowych sprawozdań budżetowych Rb-27ZZ, poprzez umieszczanie w nich danych w zakresie należności i należności wymagalnych (zaległości) dotyczących rozdziału 85212, zgodnych z danymi wynikającymi z prawidłowo prowadzonej ewidencji księgowej. Ponadto, zalecam przeniesienie danych w zakresie należności z tytułu funduszu alimentacyjnego, ujmowanych w programie ZETO do ksiąg rachunkowych MOPS.
4. Bieżące podejmowanie działań mających na celu wyegzekwowanie należności budżetu państwa z tytułu zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego, stosownie do obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.
5. Terminowe odprowadzanie zrealizowanych dochodów budżetu państwa.

Proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie **14 dni** od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Artur Chojecki
Artur Chojecki

DYREKTOR
WYDZIAŁU FINANSÓW I KONTROLI

Elwita Stupienko

WYDZIAŁ FINANSÓW I KONTROLI

2016-01-04

Wysłano dnia

Podpis